

d'entretien pour les mêmes raisons ? Existe-t-il un lieu de rencontre qui permette à la STIB et à Bruxelles Mobilité de se concerter sur ce type de problème ? Quand les abribus du pont du Gerموir seront-ils enfin entretenus ?

Mme la présidente.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels, ministre.- À ce jour, personne n'a pris ses responsabilités et je ne cautionne absolument pas cette situation. Ce problème se pose, en principe, pour tout abri de bus ou de tram qui ne fait pas l'objet d'un contrat spécifique entre les communes et une firme publicitaire.

Concrètement, il n'existe actuellement aucune convention d'entretien pour l'auvent et les abribus de la place Flagey. Une solution devra également être trouvée pour toutes les autres marquises ou abris de bus et de tram spécifiques encore prévus. Je songe aux auvents prévus à l'arrêt Botanique, à la gare de l'Ouest et au terminus du Heysel. Ce problème sera abordé lors de la réunion mensuelle qui se déroulera à mon cabinet avec les représentants de Bruxelles Mobilité et de la STIB. La situation n'est pas nouvelle. Il manque une solution structurelle.

Entre-temps j'ai chargé Bruxelles Mobilité d'exécuter les travaux de réparation nécessaires, dans l'attente d'une solution formelle et définitive.

Mme la présidente.- La parole est à Mme Delforge.

Mme Céline Delforge.- Je suis heureuse que l'on pare au plus pressé en attendant une solution structurelle. Je plaide pour que nous puissions conserver des abribus avec une certaine ambition architecturale et exempts de publicité. Rien ne sert, en effet, de poser des gestes architecturaux et de les couvrir ensuite de panneaux publicitaires.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. JEF VAN DAMME

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister (in het Frans).- *Dat niemand zijn verantwoordelijkheid heeft opgenomen, betreur ik ten zeerste. In principe kan dit probleem zich voordoen voor elk bus- of tramhokje dat niet het voorwerp is van een specifiek contract tussen de gemeente en een reclamefirma.*

Momenteel is er geen onderhoudsovereenkomst voor de bushaltes op het Flageyplein en moet er nog een oplossing worden gevonden voor de nieuwe bushaltes aan Kruidtuin, Weststation en Heizel. Ik zal het probleem aankaarten op de maandelijkse vergadering met Mوبiel Brussel en de MIVB op mijn kabinet.

Er moet een structurele oplossing komen. In afwachting heb ik Mوبiel Brussel de opdracht gegeven om de nodige herstellingen te doen.

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Delforge heeft het woord.

Mevrouw Céline Delforge (in het Frans).- *Ik ben blij dat er onmiddellijk wordt ingegrepen, ook al is er nog geen structurele oplossing. Ik pleit voor bushokjes die van architecturale ambitie getuigen, zonder reclame.*

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JEF VAN DAMME

**À MME BRIGITTE GROUWELS,
MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA
RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DES TRAVAUX PUBLICS ET
DES TRANSPORTS,**

**concernant "la limitation de la ligne 17 de la
STIB".**

Mme la présidente.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (*en néerlandais*).- *La STIB a l'intention de restreindre drastiquement la ligne 17, qui fait la navette entre le Coin du Balai et la place Wiener, pour ensuite aller jusqu'à la station de métro Beaulieu.*

Selon la STIB, cette ligne n'aurait qu'un faible succès. En conséquence, la desserte entre Wiener et Beaulieu serait supprimée après 20h et le dimanche, jour de marché. Les gens ne sont déjà pas enclins à emprunter cette ligne du fait de sa faible fréquence - un bus toutes les 20 minutes - , et cela ne va pas s'améliorer si cette suppression a lieu. Selon la STIB, la plupart des arrêts sont aussi desservis par le bus 95. Ce n'est pas exact : la ligne 17 a été ajoutée après la limitation de la ligne 95 à Wiener.

En outre, les usagers de la ligne 17 se plaignent du trop faible nombre de bus depuis Beaulieu. Du fait de cette faible fréquence, les gens cherchent d'autres possibilités. Pour améliorer le rendement de la ligne, il faudrait plutôt mieux harmoniser les correspondances en fonction des horaires des métros à Beaulieu au lieu d'opérer des limitations. Je compte sur la ministre pour insister sur ce point auprès de la STIB.

Au conseil communal de Watermael-Boitsfort, le groupe ECOLO a introduit une motion visant à maintenir la ligne 17. Je demande donc au groupe ECOLO du parlement de soutenir ma proposition de maintenir la ligne 17.

**AAN MEVROUW BRIGITTE
GROUWELS, MINISTER VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING, BELAST MET OPENBARE
WERKEN EN VERVOER,**

**betreffende "de inperking van lijn 17 van de
MIVB".**

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- Ik heb u onlangs een vraag gesteld over buslijn 47 naar Heembeek. Mijn vraag over lijn 17 past in hetzelfde kader.

De MIVB heeft plannen om lijn 17 drastisch in te perken. Lijn 17 heeft nochtans twee belangrijke doelstellingen. Het is de navette tussen een uithoek van het gewest - de Bezemhoek - en de rest van het stedelijk vervoersnet - het knooppunt Wienerplein - en verbindt daarnaast Watermaal en Bosvoorde met het metrostation Beaulieu.

Volgens de MIVB kent deze lijn maar een beperkt succes. De bediening zou op zondag, de markt dag in Bosvoorde, en ook 's avonds na 20.00 uur afgeschaft worden tussen de haltes Wiener en Beaulieu. De vraag die aan de orde is, is die van de kip en het ei. Deze lijn heeft al een lage frequentie - één bus om de twintig minuten - en de mensen zijn dus niet geneigd om deze bus te nemen. Als deze bus dan nog wordt afgeschaft is er uiteraard geen reden meer om nog aan de halte te gaan staan. Volgens de MIVB worden de meeste haltes ook bediend door lijn 95. Dat klopt echter niet. De navette van lijn 17 is net ingelegd na de inperking van lijn 95 tot Wiener.

Bovendien klagen de gebruikers van lijn 17 nu al over een te beperkte dienstverlening vanaf het metrostation Beaulieu, waar men bovendien vaak de bus mist en heel lang moet wachten. Omwille van die lage frequentie - op zondag slechts om de 30 minuten - zoeken veel mensen andere mogelijkheden. Om het rendement van de lijn te verbeteren is dus niet de inperking van de dienstverlening, maar een betere afstemming op de doorrijtijden van de metrostellen in het station Beaulieu aangewezen. Ik reken er dan ook op dat de minister er bij de MIVB op aandringt om voor een betere afstemming te zorgen, in plaats van de lijn te beperken.

Mme la présidente.- Je vous demande de vous en tenir à votre question.

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- La réalisation de sites propres a considérablement amélioré la liaison entre Boitsfort et le centre, mais des voyageurs de la ligne 95 se plaignent que des personnes âgées et des enfants sont victimes de la conduite imprudente de quelques chauffeurs.

Confirmez-vous la limitation de la ligne 17 ?

Avez-vous pris des mesures pour améliorer les correspondances entre les bus et les métros à Beaulieu ?

Êtes-vous au courant de la conduite imprudente des chauffeurs de la STIB et que comptez-vous faire ? Êtes-vous informée du nombre de plaintes sur cette ligne ?

Demanderez-vous au personnel de la STIB de faire preuve de davantage de respect pour les personnes âgées dans les transports en commun ?

Mme la présidente.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- La suppression de la ligne 17 n'est absolument pas à l'ordre du jour, pas plus que l'adaptation de sa fréquence de jour, pendant les heures de pointe ou le samedi, qui est déjà réglée sur celle du métro.

Toutefois, suite aux économies qu'impose la Région bruxelloise à la STIB, à partir du 22 février, après 20 heures et le dimanche, la desserte entre Wiener et Heiligenborre sera effectuée par le 95, dont le trajet sera alors prolongé.

In de gemeenteraad van Watermaal-Bosvoorde heeft de ECOLO-fractie een motie ingediend om lijn 17 te behouden. Ik veronderstel dan ook dat de ECOLO-fractie in het parlement achter mijn voorstel staat om lijn 17 te behouden. Zo niet spreekt ECOLO met twee verschillende stemmen op twee niveaus.

Mevrouw de voorzitter.- Ik verzoek u om bij uw vraag te blijven.

De heer Jef Van Damme.- Een tweede punt betreft de veiligheid van de oudere passagiers op de buslijnen. Met de realisatie van de vrije busbanen is de verbinding tussen Bosvoorde en het centrum aanmerkelijk verbeterd. Er zijn echter klachten van busreizigers op lijn 95 die het slachtoffer zijn van het roekeloze rijgedrag van een aantal chauffeurs (te snel rijden, brusk optrekken en remmen, te snel de deuren sluiten...). Vooral oudere mensen en kinderen zijn hiervan het slachtoffer.

Kan u de inperking van lijn 17 bevestigen?

Hebt u maatregelen genomen om de afstemming tussen metro en bus te verbeteren aan de halte Beaulieu?

Bent u op de hoogte van het roekeloze rijgedrag van de chauffeurs van de MIVB en wat zult u daaraan doen? Bent u op de hoogte van het aantal klachten op die lijn?

Zal u concrete maatregelen nemen om het personeel van de MIVB te vragen meer respect te betonen voor ouderen op het openbaar vervoer?

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- In de pers zijn de afgelopen tijd heel wat berichten verschenen over buslijn 17, naar aanleiding van de ongerustheid van de inwoners en het gemeentebestuur van Watermaal-Bosvoorde. Deze berichten kloppen niet allemaal. Zo is de afschaffing van de lijn absoluut niet aan de orde. Bovendien is het helemaal niet de bedoeling om de frequentie van lijn 17 overdag of tijdens de spitsuren aan te passen. Hetzelfde geldt voor de dienstregeling voor zaterdag, die afgestemd is op de dienstregeling van de metro.

Le Coin du Balai sera donc encore desservi par les transports en commun. De même, les arrêts entre Wiener et Keym seront également desservis par la ligne 95. Il n'y aura par contre plus de bus entre Keym et Beaulieu, mais ce tronçon est peu emprunté après 20 heures et le dimanche. En outre, Beaulieu est à proximité du quartier et le 41 relie également la place Keym à la station de métro Demey.

Selon la STIB, il y aurait eu 11 remarques concernant le comportement des chauffeurs sur la ligne 95 en 2008, et 25 plaintes en 2009.

Depuis le 2 juillet 2009, la ligne 95 suit un nouveau trajet à Watermael-Boitsfort, ce qui n'a pas ravi les habitants des environs de l'avenue de la Fauconnerie. A cette occasion, il y a eu de nombreuses réactions sur le passage et la conduite des bus. Indépendamment de cela, il y a eu quatre remarques concernant la conduite au premier semestre 2008 et six au premier semestre 2009.

La STIB veille particulièrement à ce que ses chauffeurs acquièrent une manière écologique et souple de conduire au cours de leur formation.

La STIB oeuvre aussi activement à ce que ses chauffeurs aient une attitude agréable envers les clients. Cet objectif figure dans le plan d'entreprise 2008-2012, en particulier dans son projet 5. Dans ce cadre, les chauffeurs suivent annuellement une formation spécifique qui porte notamment sur la conduite adaptée et le respect pour les personnes âgées ou avec une mobilité réduite. L'attitude des chauffeurs détermine en effet pour une grande part l'image de la STIB.

Naar aanleiding van de besparingen die het Brussels Gewest de MIVB oplegt, zijn er wel een aantal andere wijzigingen gepland. Zo wordt er vanaf 22 februari een wijziging van de dienstregeling na 20 uur en op zondagen ingevoerd. De dienstverlening van lijn 17 zal dan tussen de haltes Wiener en Heiligenborre gegarandeerd worden door bussen van lijn 95. Het traject van die bussen, dat van de Beurs naar Wiener loopt, wordt verlengd tot aan de eindhalte Heiligenborre.

De wijk Bezemhoek wordt nog steeds bediend door het openbaar vervoer. Hetzelfde geldt voor het middelste deel van de lijn, tussen de haltes Keym en Wiener, dat door lijn 95 wordt bediend. Het enige stuk waar dus geen bussen meer zullen rijden, is het gedeelte tussen de haltes Beaulieu en Keym.

De gevolgen blijven daar echter zeer beperkt. Ten eerste wordt dat stuk van de lijn weinig gebruikt tijdens de periodes dat er geen bus meer zou rijden. Bovendien ligt de wijk dicht bij het metrostation Beaulieu en andere lijnen die het Keymplein bedienen, namelijk bus 41 en bus 95. Bus 41 verbindt overigens ook het Keymplein met metrostation Demey. Er zijn dus inderdaad dingen die veranderen aan lijn 17, maar dat wordt opgevangen door andere lijnen.

Wat het rijgedrag van de buschauffeurs betreft, kan ik melden dat de MIVB alle klachten, opmerkingen en suggesties inventariseert. Uit die gegevens blijkt dat de vervoersmaatschappij in 2008 in totaal 11 opmerkingen kreeg over het rijgedrag van de chauffeurs op lijn 95. In 2009 waren er 25 klachten.

Een belangrijk element is wel dat lijn 95 sinds 2 juli 2009 een nieuwe reisweg volgt in Watermaal-Bosvoorde, wat niet bij alle buurtbewoners rond de Valkerijlaan op gejuich werd onthaald. Er zijn dan ook vrij veel reacties gekomen, over het feit dat er bussen rijden, maar ook over de rijstijl van sommige buschauffeurs. Om de invloed van dit element uit te sluiten kunnen we een vergelijking maken tussen de eerste helft van 2008 en de eerste helft van 2009. Daaruit blijkt dat er in de eerste helft van 2008 in totaal 4 opmerkingen waren en in de eerste helft van 2009 6 opmerkingen.

In de opleiding van haar buschauffeurs besteedt de MIVB heel wat aandacht aan de rijstijl, onder meer in het kader van ecologisch verantwoord rijden. Deze manier van rijden zorgt niet alleen voor een

Mme la présidente.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme *(en néerlandais).*- *Vous confirmez mes craintes concernant la limitation de la ligne 17. Cela posera surtout des problèmes le dimanche, jour de marché.*

Selon vos chiffres, les plaintes concernant la conduite ont doublé. J'espère qu'elles reviendront à un niveau normal à l'avenir.

- L'incident est clos.

lager brandstofverbruik, maar ook voor een hoger comfort voor de reizigers. Ze legt onder meer de nadruk op het niet bruusk optrekken of remmen.

De MIVB werkt hard aan de klantvriendelijkheid van haar chauffeurs. Deze doelstelling staat in het ondernemingsplan 2008-2012. Project 5 van dat ondernemingsplan is precies de "Attentvolle bus". Daarbij krijgen de bestuurders één keer per jaar een specifieke opleiding. Een aangepaste rijstijl en respect voor ouderen of mensen met een beperkte mobiliteit komen daarin aan bod. De filosofie is dat de chauffeurs de belangrijkste vertegenwoordigers zijn van de MIVB en dat zij voor een groot deel haar imago bepalen.

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- U bevestigt mijn vrees dat de dienstverlening op lijn 17 ernstig ingeperkt wordt. Vooral op zondag zal dat een probleem zijn. Dit is immers de marktdag in Bosvoorde.

Wat het rijgedrag betreft, blijkt uit uw cijfers een verdubbeling van het aantal klachten. Ik hoop dat dit in de toekomst weer zal dalen tot een normaal niveau.

- Het incident is gesloten.